

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवाको इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समुह, इरिगेशन उपसमुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवाको लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम चरण	लिखित परीक्षा (Written Examination)	२००
द्वितीय चरण	अन्तर्वार्ता (Interview)	३०

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Schedule)

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्नसंख्या	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	५०	४०	१०	छोटो उत्तर (Short Answer)	१० प्रश्न x ५ अङ्क =५० अङ्क	१ घन्टा ३० मिनेट
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५०		५	लामो उत्तर (Long Answer)	५ प्रश्न x १० अङ्क =५० अङ्क	१ घन्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		१००	४०	४	विश्लेषणात्मक समिक्षा	४ प्रश्न x १५ अङ्क=६० अङ्क	३ घन्टा
					२	विश्लेषणात्मक र समाधानमुलक उत्तर	२ प्रश्न x २० अङ्क=४० अङ्क	
द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता (Interview)								
विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली						
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)						

द्रष्टव्य

१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिईनेछ।
२. यस सेवा अन्तर्गतिका समूह, उपसमूहहरुको पाठ्यक्रमको प्रथम खण्ड (क) को विषयबस्तु एउटै हुनेछ। तर प्रथमखण्ड (ख) र द्वितीयपत्रको पाठ्यक्रम सम्बन्धित सेवा, समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ।
३. खुला र समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन हुनेछ।
४. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
५. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षामा उल्लिखित सबै सेवा समूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ।

६. प्रथमपत्र खण्ड (ख) को लिखित परीक्षा उल्लिखित सबै सेवा समूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन हुन सक्नेछ। यसैगरी द्वितीयपत्रको परीक्षा पनि समूह, उपसमूह अनुरूप एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन हुनेछ।
७. परीक्षा हलमा मोवाइल फोन, स्मार्ट वाच, हेड फोन वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण, पुस्तक, नोटबुक, झोला लगायतका बस्तुहरू लैजान पाइने छैन।
८. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ साथै परीक्षा योजनामा उल्लेख भए बमोजिमका प्रश्नहरू पाठ्यक्रमको जुनसुकै एकाईबाट पनि सोधन सकिनेछ।
९. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्।
१०. समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।
- A. पहिलो भागमा समस्याको पहिचान।
  - B. दोश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम।
  - C. तेश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव।
  - D. चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका।
११. यस पाठ्यक्रम अनुसारका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगावै संशोधन भई कायम रहेका विषयवस्तुलाई यस पाठ्यक्रममा परेको समझनु पर्दछ।
१२. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
१३. लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको कुल प्राप्ताङ्को आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।
१४. पाठ्यक्रम लागू हुने मिति: २०८१।०१।२५

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवाको इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समुह, इरिगेशन उपसमुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवाको लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन

अङ्क: ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१. व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.३. नेपालको विद्यमान संविधान
- १.४. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको अन्तरसम्बन्ध

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१. सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२. कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
- २.३. आर्थिक प्रशासन: बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

३. व्यवस्थापन

- ३.१. व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२. कर्मचारीमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्त्व
- ३.३. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरू

- ४.१. विकास प्रशासनको अवधारणा
- ४.२. विकासमा जनसहभागिता
- ४.३. आवधिक योजना
- ४.४. दिगो विकास
- ४.५. गरिबी निवारण
- ४.६. सुशासन
- ४.७. विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.८. जनसंख्या र बसाँईसराई
- ४.९. अनौपचारिक अर्थतन्त्र

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१. लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२. कानुनी राज्य
- ५.३. मानव अधिकार
- ५.४. लैङ्गिक सवाल
- ५.५. आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६. प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

- ६.१. नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२. आदिवासी, जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवाको इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समुह, इरिगेशन उपसमुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवाको लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- खण्ड (ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय

अङ्क: ५०

१. जलश्रोत सम्बन्धी

- १.१. जलश्रोत ऐन, २०४९ तथा जलश्रोत नियमावली, २०५०
- १.२. National Water Resources Strategy, 2002
- १.३. National Water Plan, 2005
- १.४. जलश्रोत नीति, २०७७

२. सिंचाई सम्बन्धी

- २.१. राष्ट्रिय सिंचाई नीति, २०८०
- २.२. नदी तथा जल उत्पन्न विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, २०८०
- २.३. सिंचाई नियमावली, २०५६
- २.४. नेपालको चालु आवधिक योजना
- २.५. कर्णाली प्रदेशको चालु आवधिक योजना
- २.६. Agriculture Development Strategy, 2015
- २.७. Irrigation Master Plan, 1990 and 2019

३. वातावरण तथा दिगो विकास सम्बन्धी

- ३.१. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७७
- ३.२. कर्णाली प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७ तथा नियमावली, २०७९
- ३.३. वन ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७९
- ३.४. राष्ट्रिय वातावरण नीति, २०७६
- ३.५. राष्ट्रिय जलबायु परिवर्तन नीति, २०७६
- ३.६. दिगो विकास लक्ष्य (खानेपानी, सिंचाई र ऊर्जा)

४. विविध

- ४.१. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- ४.२. कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र नियमावली, २०८०
- ४.३. नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति सम्बन्धी) नियमहरू, २०५१
- ४.४. नेपाल इन्जिनियरिङ परिषद् ऐन, २०५५
- ४.५. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- ४.६. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७
- ४.७. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७७
- ४.८. कर्णाली प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ तथा नियमावली, २०७५
- ४.९. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- ४.१०. कर्णाली प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७८
- ४.११. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०७५
- ४.१२. विकास समिति ऐन, २०१३
- ४.१३. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- ४.१४. पूर्वाधार विकास आयोजनाका लागि जग्गा प्राप्ति, पुनर्वास तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धी नीति, २०७१

--The End--

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवाको ईन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, इरिगेशन उपसमूह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवाको लिखित प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय: सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय

पूर्णाङ्क: १००

1. Introduction

- 1.1 Irrigation development in Nepal
- 1.2 Status and perspective of irrigation development in Karnali province
- 1.3 Irrigation project planning and multipurpose projects
- 1.4 Participatory approach in irrigation development
- 1.5 Feasibility studies and investigations
- 1.6 Water resources potential and perspective

2. Irrigation Design

- 2.1 Irrigation water requirement
- 2.2 Water availability and water balance
- 2.3 Design and design considerations of irrigation system: head works, canals, cross drainage works, water regulating structures, farm drainage and drainage structures, specific features in designing irrigation systems in hills and mountains
- 2.4 Design and consideration for smart and lift irrigation systems, Design of pipe networks, Sprinklers, Electric and solar system, Remote monitoring and leak detection system, and Advanced water pumps.
- 2.5 Environmental issues in irrigation design, policy provisions for initial environmental examination (IEE) and environmental impact assessment (EIA)

3. Ground water Development

- 3.1 Overview of ground water potential in Nepal
- 3.2 Ground water exploration
- 3.3 Design of water wells: deep, shallow and other low cost techniques
- 3.4 Well construction and development
- 3.5 Conjunctive use and climate resilient irrigation system

4. Water Induced Disaster

- 4.1 Types of water induced disasters and vulnerability
- 4.2 Risk assessment and mapping, infrastructure resilience and climate change adaption
- 4.3 Floods, causes of occurrence and mitigation measures
- 4.4 Prevention measures for water induced disaster
- 4.5 Inundation problem in Nepal
- 4.6 Perspective of landslide and soil erosion management in Karnali province

5. River Engineering

- 5.1 River and flood plain management
- 5.2 River hydraulic and sediments transports
- 5.3 River channel improvement and flood control design planning
- 5.4 Design of flood control works
- 5.5 Nature based solutions and blue green infrastructure for flood resilient communities

6. Construction of Irrigation Projects

- 6.1 Methods and construction technology
- 6.2 Contract management and quality aspects of construction
- 6.3 Environmental protection issues in developing irrigation systems
- 6.4 Participatory approach in the construction of irrigation projects
- 6.5 Quality control and assurances
- 6.6 Use of information technology on construction environment

7. Irrigation Management and Sustainability

- 7.1 General concepts of irrigation management
- 7.2 System operation and maintenance
- 7.3 Operation/regulation of head works
- 7.4 Types of irrigation systems with respect to their management & their performance
- 7.5 On farm water management and agronomic practices
- 7.6 Participatory irrigation management and stakeholders involvement
- 7.7 Joint management concept and sustainability issues
- 7.8 Irrigation management transfer, process and outcomes of management transfer
- 7.9 Private sector management of irrigation
- 7.10 Precision irrigation management, Micro irrigation and smart irrigation controllers
- 7.11 Weather modeling and soil modification
- 7.12 Infrastructure maintenance and modernization

8. Economics, Resource Mobilization and Administration

- 8.1 Economics of irrigation
- 8.2 Resource mobilization in irrigation sector
- 8.3 Economic analysis of irrigation projects
- 8.4 Governance and institutional strengthening
- 8.5 Contract management and dispute resolution

9. Implementation and Policy Issues

- 9.1 National policies and effectiveness in implementation
- 9.2 Involvement of NGOs in irrigation sector
- 9.3 Integrated approach of crop water management and agricultural value chain
- 9.4 Water scarcity, competition, climate change impacts and adaptability
- 9.5 Water quality degradation and agricultural output
- 9.6 Small holder participation and equity
- 9.7 Community based water resource management and irrigation development in Nepal

--The End--